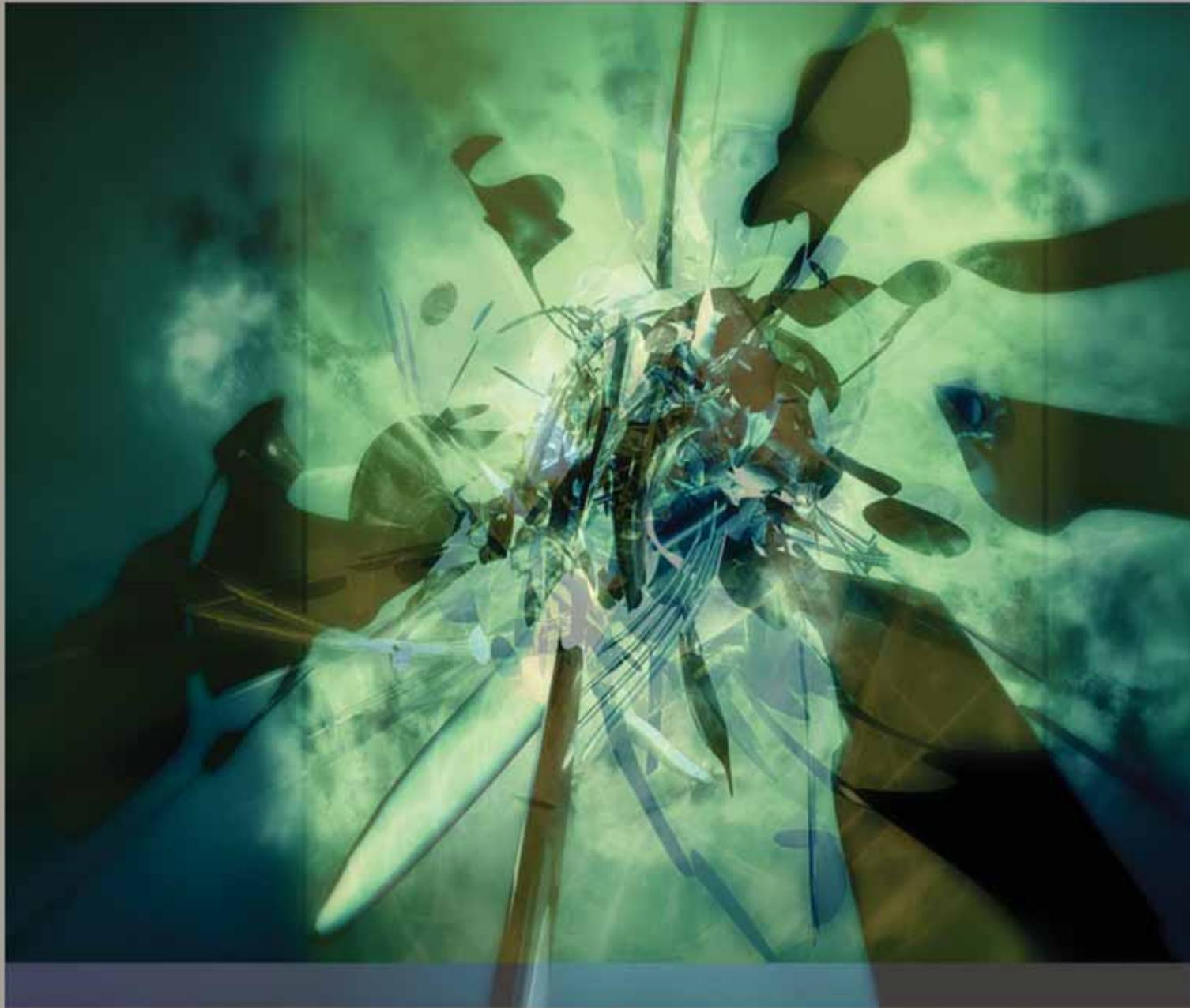

ЛИСТ ЕЛЕКТРОМРЕЖЕ СРБИЈЕ ГОДИНА 6 БРОЈ 46 АПРИЛ 2011.

УНАПРЕЂЕЊЕ СТРУКЕ

Будућност у високостручним кадровима

ПРЕЗЕНТАЦИЈА САП ПРОЈЕКТА У ЕМС СРЕДИНOM МАРТА

Примена најнапреднијих софтверских решења

ПОСЛОВНА ПОЛИТИКА

ЕКСПЕРТСКА МИСИЈА ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ У ЈП ЕПС-У

Променом прописа до независног регулатора

У вези са молбом Републике Србије за стицање статуса кандидата за пријем у чланство Европске уније експертска мисија Европске комисије, због припреме мишљења, посвећује ревантне државне институције, а у циљу процене функционисања независних регулаторних тела у више области у Републици Србији. Тим поводом, а у вези са функционисањем независног регулаторног тела у области енергетике експертска мисија Европске комисије одржала је до сада састанке са представницима Министарства рударства и енергетике, Агенције за енергетику, као и ЈП ЕМС-а и ЈП ЕПС-а.

На састанку јуче одржаном у ЕПС-у експертску мисију Европске уније предводили су Forsberg Lars Erik из Генералног директората за проширење Европске комисије и Csilla Bartok из Генералног

директората за енергетику Европске комисије. Састанку су присуствовали представници делегације Европске Уније у Србији, ЈП ЕМС су представљали Милош Младеновић, извршни директор за тржиште и управљање и Владимир Јанковић, директор Дирекције за тржиште, а ЈП ЕПС Драган Владисављевић, директор Дирекције ЕПС-а за трговину електричном енергијом, Милан Вучетић, помоћник директора Дирекције ЕПС-а за правне послове и људске ресурсе и Александар Влајчић, директор за унапређење система у ПД ТЕНТ.

Представнике Европске комисије, пре свега, занимао је став ЈП ЕМС и ЈП ЕПС о тренутној улози, овлашћењима и независности регулатора у области енергетике у Србији. Разговарало се, такође, и о примени Трећег енергетског пакета ЕУ у оквиру припреме новог

Закона о енергетици, а посебно у делу регулисања овлашћења Агенције за енергетику, као и поступку и динамици отварања тржишта електричне енергије. Представници ЈП ЕМС и ЈП ЕПС посебно су указали да при отварању тржишта електричне енергије треба имати у виду постојећи правни оквир Републике Србије, као и да је, поред доношења Закона о енергетици и подзаконских и других аката, ради постизања равноправних улога свих субјеката на енергетском тржишту, потребно извршити измене и других прописа. Експертима Европске комисије посебно се указало и на то да је српска привреда још у поступку транзиције и у условима економске кризе, што би посебно требало имати у виду у поступку отварања тржишта електричне енергије.

Преузето из ЕПС-а

ОДРЖАН РЕДОВАН САСТАНАК SG CME

ЈП ЕМС потпуно усаглашен са свим стандардима из поглавља 8 ENTSO-E RGCE Оперативног приручника

У Београду је, средином марта 2011. године, одржан редован састанак Подгрупа за надглеђање и примену усаглашавања (SG CME - Subgroup Compliance Monitoring and Enforcement). Главни задатак SG CME је спровођење процеса усаглашавања са захтевима и стандардима ENTSO-E RGCE Оперативног приручника.

Процес усаглашавања са захтевима и стандардима Оперативног приручника се спроводи самопроченом и контролом ТCO-ова од

стране контролних тимова које чине чланови групе. Постоје три нивоа усаглашености: FC (fully compliant - потпуно усаглашен), SC (sufficiently compliant - доволно усаглашен) и NC (non compliant - неусаглашен).

У 2010. години контролисана је усаглашеност са стандардима поглавља 8. Оперативног приручника, а контрола је спроведена и у ЈП ЕМС. Установљено је да је ЈП ЕМС потпуно усаглашен са свим стандардима из поглавља 8.

У 2011. години биће спроведене контроле у шест ТCO-ова: Energinet (Данска), APG (Аустрија), HTSO (Грчка), 50 Hz (Немачка), MAVIR (Мађарска) и TenneT (Холандија), а контролисаће се одабрани стандарди из поглавља 1, 2 и 3 Оперативног приручника. Представника ЈП ЕМС **Владимира Илића**, руководиоца смеште за оперативно управљање преносним системом, чланови групе изабрали су за вођу тима који ће контролисати APG.

Одржан „Копаоник бизнис форум“

KOPAONIK
BIZNIS FORUM 2011

»Održive reforme za
održiv razvoj«

1-3. mart 2011.

Kongresni centar
"Sunčani vrhovi"
Kopaonik

Kопаоник бизнис форум“ и ове године је окупио велики број привредника, представника власти, амбасадора, банкара, економиста и стручњака из земље и региона. Радни назив скупа био је “Одрживе реформе за одржив развој”, а у узору организатора били су Савез економиста Србије (СЕС) и Удружење корпоративних директора Србије.

Форум је отворио премијер Мирко Цветковић, који је рекао да ће Србија већ у првој половини ове године бити на нивоу пре кризе и да ће планиране реформе унапредити привредни амбијент. Нагласио је и да ће се Влада залагати за стабилност цене и да ће пружити подршку пољопривреди, прехрамбеној индустрији, извозним привредним гранама као и заустављању незапослености.

Такође, Премијер је истакао да ће Влада водити рачуна о најугроженијем слоју грађана и навео је пример цене стру-

је, за коју је рекао да мора бити економска категорија, али да не сме угрозити стандард најсировашнијих. Цветковић је навео да ће тај принцип важити и када су у питању цене других енергетика, као и пољопривредних производа. (Повећање животног стандарда становништва, заустављање раста незапослености, развој пољопривреде, стабилност цене и подршка развоју реалног сектора.)

На forumu је одржана и панел дискусија “Инвестиције у енергију ветра” и у њој су, између осталих, учествовали представници Српског удружења за енергију ветра (SEWEA), саветник првог потпредседника Владе Србије Драгутин Матановић, начелник службе за правне и регулаторне послове при Европској асоцијацији за енергију ветра (EWEA) Јакопо Мокија и регионални директор “Ценерал електрика” Невен Пецотић. Маја Турковић, представница Српског удружења за енергију ветра, рекла је да се Србија потписивањем Енергетског споразума са Европском енергетском заједницом обавезала да постепено прелази на обновљиве изворе енергије. Она је додала да компаније окупљене у SEWEA желе да уложе 1,5 милијарди евра у изградњу ветропаркова у Србији, али је као проблем навела нацрт Закона о енергетици који не садржи неопходне одредбе које би омогућиле градњу ветропаркова и

реализацију других значајних инвестиција у обновљиве изворе енергије у Србији.

Оцена учесника, после три дана разговора, састанака и панел дискусија је да без индустрјализације Србије нема привредног раста. Председник Удружења корпоративних директора Србије, Топлица Спасојевић изјавио је да је “прихватио нови модел привредног раста Србије базиран на производњи, извозу и активирању домаће штедње, како из банкарског сектора, тако и сектора осигурања”. Истакнуто је и да би пољопривреда могла да буде извозна и развојна шанса Србије, али је за то неопходно редефинисање аграрне политike и већа помоћ државе.

Наравно, учесници и гости „Српског Давоса“ ни ове године нису пропустили шансу да се опробају у зимским спортовима, али и другим активностима уприличеним између саветовања и панел дискусија.

РЕГУЛАТОРНИ ОДБОР ЕНЕРГЕТСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У АТИНИ

Избрани председавајући радних група

На састанку Регулаторног одбора Енергетске заједнице у Атини изабрани су председавајући радних група овог тела за период 2011 - 12. Како је саопштено из секретаријата Енергетске заједнице, **Ненад Стефановић**, експерт Агенције за енергетику Републике Србије, “наставиће успешно председавање радном групом за електричну енергију и у наредне две године”.

Председавање радом групом за имплементацију аукционе канцеларије продолжено је **Георгиосу Куцукосу** из грчке регулаторне агенције PAE, док ће на челу радне групе за гас остати и наредне две године **Михаел Томадакис** (PAE), уз новог копредседавајућег, **Винћенза Ђофа** из италијанског регулаторног тела. **Един Заметица** (DERK BiH) ће и у наредне две године председавати радном групом за потрошаче. Директор секретаријата ЕЗ **Славчо Нејков** описао је на атинском састанку значај енергетских регулатора у успешном спровођењу циљева Енергетске заједнице метафором да су “регулаторна правила месо на костима либерализације” енергетског тржишта.

УНАПРЕЂЕЊЕ СТРУКЕ
**Будућност у
високостручним
кадровима**

СТРАНЕ 6-7

ПРЕЗЕНТАЦИЈА SAP ПРОЈЕКТА У ЕМС

**Примена најнапреднијих
софтверских решења**

СТРАНА 8

ИНТЕРВЈУ:

ВЛАДАН ПАНТИЋ, РУКОВОДИЛАЦ
ЦЕНТРА ЗА ИНФОРМАЦИОНЕ СИСТЕМЕ

**Низ иновација
у 2011. години**

СТРАНА 9

У НЕМАЧКОМ ГРАДУ ХАНОВЕРУ

Сајам CeBIT 2011

СТРАНА 10

ИНТЕРВЈУ: БОРИСЛАВ АЗЛЕН, ДИРЕКТОР ПОГОНА НОВИ САД

Ремонт завршен, дијагонале на мети лопова

СТРАНЕ 11-12

У ХОТЕЛУ НОРЦЕВ НА ФРУШКОЈ ГОРИ

Обука EMC-ових руководилаца и диспешера

СТРАНА 12

**Резултати месечних аукција преносних
капацитета за април 2011. године**

СТРАНЕ 13-15

СИНДИКАЛНЕ АКТИВНОСТИ

Зборник стваралаштва EMC-а

СТРАНА 16

ДОБРОВОЉНО ДАВАЊЕ КРВИ

Нов начин организовања акција

СТРАНА 16

АКТИВ ЖЕНА ЈП ЕМС

Прва овогодишња седница

СТРАНА 17

САВЕТИ EMC-ОВЕ АМБУЛАНТЕ

Разлике прехладе и грипа

СТРАНА 18

издаје ЈП ЕМС
Београд, Кнеза Милоша 11

www.ems.rs

генерални директор:
др Милош Миланковић

главни и одговорни уредник:
Предраг Батинић

редакција:
Мирослав Вукас
Милдан Вујичић
Александар Опачић
Сања Екер
Милош Богићевић
Срђан Станковић

телефон:
(011) 3243 081

припрема и штампа:
ПЛАНЕТА ПРИНТ
(predrag.batinic@ems.rs)

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

658 (497.11) (085.3)

EMC: Електромрежа Србије: лист
Електромреже Србије / главни уредник Предраг
Батинић. – Год. 1, бр. 1 (септембар 2005) -
. - Београд (Кнеза Милоша 11): ЈП ЕМС
2005 – (Београд: МСТ „Гајић“). - 30 см
Месечно. - Наставак публикације
Електроисток

ISSN 1452 - 3817 = EMC.
Електромрежа Србије

COBISS.SR - ID 128361740

ОКРУГЛИ СТО У МЕДИЈА ЦЕНТРУ

Обновљиви извори енергије – пут до енергетске независности

Редакција интернет часописа Балканмагазин, под покровитељством Амбасаде Краљевине Норвешке, организовала је, у београдском Медија центру, округли сто под називом „Обновљиви извори енергије – пут до енергетске независности“. Скуп је одржан у склопу пројекта „ЗЕ – енергија, економија, екологија“.

Уводничари у дискусију били су **проф. др Никола Рајаковић**, државни секретар у Министарству рударства и енергетике Владе Србије, **Драган Влаисављевић**, директор Дирекције за трговину електричном енергијом у ЈП ЕПС, и **Милош Младеновић**, извршни директор за управљање и тржиште ЈП Електромреже Србије.

Разговарало се о значају обновљивих извора енергије за енергетску независност земље, о томе ко губи, а ко зарађује на струји из обновљивих извора, утицају алтернативних извора енергије на рачун за утрошену струју и указано је на постојеће проблеме и могућа решења.

Професор Рајаковић на-гласио је да је за успешно задовољење енергетског биланса битно да се постигне комплементарност конвенционалних и обновљивих извора енергије, као и да ОИЕ могу представљати шансу за младе предузетнике.

Драган Влаисављевић говорио је о важности рационалне и ефикасне потрошње електричне енергије и указао на проблем повећања трошкова услед законске

обавезе ЕПС да откупљује електричну енергију из ОИЕ.

Милош Младеновић, извршни директор за управљање и тржиште ЈП ЕМС, говорио је о ОИЕ у ширем контексту. Указао је на недовољно развијену јавну свест о тој теми, као и на чињеницу да дегрегулација енергетског сектора и интеграција ОИЕ у

енергетски систем имају своје предности и ризике, али да је, у сваком случају, циљ да се интегрише што више ОИЕ.

Округли сто је привукао велики број заинтересованих, а пројекат ЗЕ наставиће се расправом на тему депонија.

М. Богићевић

ЕЛЕКРОИСТОК ИЗГРАДЊА ОСВАЈА ТРЖИШТА У РЕГИОНУ

„Изградња“ гради у Македонији

ПД „Електроисток изградња“ учествоваће у пројекту изградње 110 kV далековода у Македонији. То привредно друштво је, као део конзорцијума са „Електромонтажом“, победило на међународном тендери, који је расписао МЕПСО - македонски оператор преносног система, а по стандардима Светске банке која

кредитно финансира те послове. Вредност тог пројекта је два милиона и 300 хиљада евра.

У подели послла међу чланицама конзорцијума, „Електроисток Изградња“ задужена је за пројектовање и све радове који се тичу реконструкције поља на трафостаницима.

Пројектом је обухваћена изградња двоструког 110 kV вода;

постојећи дупли 110 kV вод који из ТС „Битоле 2“ иде у ТС „Битолу 3“ се пресеца због увођења у ТС „Битолу 4“. Реализација тог вода је таква да се ка ТС „Битола 4“ води као надземни двоструки вод у дужини од 10 километара, а на 600 метара од Трафостанице прелази у дупли кабал. Та инвестиција обезбедиће

формирање енергетског прстена у региону Битоља. Паралелно се ради у ТС „Битола 3“ – мешана се високонапонска опрема; опрема се набавља и комплетно се опремају два далеководна поља 110 kV у ТС „Битола 4“.

Успешно окончање тог пројекта веома је важан за МЕПСО због добијања зајма од Светске банке за изградњу 400-киловолтног далековода од македонске границе до Штипa дужине 70 километара.

Тај пројекат је омогућио да се обнове старе везе македонског „МЕПСО“ и „Електроистока“, а данас са ЕМС-ом и „Електроистоком Изградњом“, и све у циљу преношења искуства до којих су наша предузећа дошла у претходном периоду радећи на различitim инвестиционим пројектима у Србији.

Делегација „Електроисток Изградње“ посетила је 9. марта и Црну Гору, тачније Предузеће које се бави преносом електричне енергије - ЦЕПСА. У делегацији су били директор Електроисток Изградње **Радиша Костић** са сарадницима. Циљ посете било је преношење искуства и знања, као и због могуће пословне сарадње.

**С. Станковић
М. Богићевић**

Сарадња ЕМС и МЕПСО

Представници МЕПСО, македонског оператора преносног система, били су почетком марта у посети ЈП ЕМС. Повод је била међудржавна сарадња две компаније која се нарочито огледа у великим инвестиционим пројектима од којих ће користи имати цео регион.

Испред ЈП ЕМС, македонске колеге примили су генерални директор **др Милош Миланковић**, извршни директор за управљање и тржиште **Милош Младеновић** и извршни директор за инвестиције **Владимир Миланков**. Македонску делегацију предводио је генерални директор **Дејан Божковски**.

На састанку је посебно било речи о пројекту изградње 400 kV интерконективног далековода Ниш – Лесковац - македонска граница – Штип. ЈП ЕМС реализује део пројекта од Ниша до македонске границе и тај део је у завршној фази. Очекује се да македонски партнери на пролеће започну радове на далеководу од македонске границе до Штипa. Стручњаци из ЈП ЕМС пружиће техничку подршку македонским колегама и поделиће са њима искуства и током реализације пројекта са македонске стране.

Сарадња две компаније биће унапређена потписивањем Споразума о техничкој сарадњи, који је тренутно у фази дораде. Такође, договорени су и будући сусрети којима ће присуствовати и представници осталих оператора преноса из региона. Учесници тих сусрета ће разменјивати искуства, разговарати о стручним темама, а биће времена и за спортска надметања.

М. В.

УНАПРЕЂЕЊЕ СТРУКЕ

ПРОГРАМИ ОБРАЗОВАЊА, УСАВРШАВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА ЗНАЊА И СТАЖИРАЊА У ЕМС-У

Будућност у високостручним кадровима

Правилник о стручном оспособљавању, усавршавању и образовању у ЈП ЕМС омогућава широку базу унапређивања, али и избора кадрова, сматра проф. др Драгослав Перић, саветник генералног директора EMC-а

Проф. др Драгослав Перић и Марина Томовић

Друштвена одговорност државних предузећа подразумева се, међутим, уколико једно јавно предузеће на врло широкој основи постави програм образовања, стручног усавршавања, унапређења знања сопствених запослених, али и младих кадрова који то нису, тада је збиља реч о врло одговорном понашању. ЈП ЕМС управо то чини у веома озбиљној дугогодишњој кампањи. Креатор и реализацијатор тог посла је **проф. др Драгослав Перић**, саветник генералног директора EMC-а, уз свесрдну помоћ **Марине Томовић**, руководиоца Центра за људске потенцијале и опште послове.

- Правилник о стручном оспособљавању, усавршавању и образовању у ЈП ЕМС усвојен је у септембру прошле године и њиме је та област доста добро и широко обрађена. Уређена су правила стручног оспособљавања, усавршавања и образовања приправника и запослених (у склопу тога постоји више категорија – интерних курсева, стандардне обуке коју „купује-

мо“ од других, веома специјализованих и стручних семинара и конференција до образовања запослених за пети степен и до факултетских звања). Међутим, Правилник садржи и одељак који говори о младим људима ван EMC-а - Развој каријере ученика и студената у EMC-у. Тај део подразумева целовит систем – од стручних пракси до израде мастер радова. Правилником разликујемо стручну праксу 1, коју организујемо у Предузећу у једном летњем месецу после претпоследње године школовања, и стручну праксу 2, коју организујемо у трајању три месеца у послед-

њој години школовања. Сличним методом организујемо и израду мастер рада. Тиме доприносимо стварању високостручних кадрова, а имамо и увид у три битне образовне године и прилику да пратимо па и бирамо највредније, - истиче проф. др Перић, и наставља: - Остварили смо веома добру сарадњу са Центром за развој каријере Београдског универзитета. Осим тога, предвидело смо за те младе људе накнаду у вредности од 20 до 60 посто потенцијалне плате у нашој компанији. У Предузећу постоји значајан стручни и научни књижевни фонд, али и унапређивајемо га што значи да наш библиотекар припрема библиотеку.

Професор Перић истиче да стручну праксу похађа релативно мали број пребраних људи – њих десетак – двадесет. Праксу обављају у EMC-овим погонима преноса. Циљ је квалитет, а не квантитет, као и преношење корпоративног духа младим кадровима. Уосталом, досад различите облике стручног унапређивања на високошколском нивоу прати 52, а 80-так друге облике усавршавања.

- Прављење годишњег плана подразумева и осмишљавање интерних курсева, што је можда мали, али користан корак напред. Настојимо да тако концептирамо планове и програме да високостручни кадрови имају интерес да

Влада Србије дала сагласност на Програм пословања ЈП ЕМС

Влада Републике Србије донела је 10. марта решење којим се даје сагласност на Програм пословања Јавног предузећа „Електромрежа Србије“ за 2011. годину.

Програм пословања је усвојио Управни одбор ЈП ЕМС на седници од 28. фебруара 2011 године.

остану у Предузећу. У свему томе настојимо да пронађемо заједничку меру како бисмо остварили добар увид у развој кадрова. Биће нам потребне можда две године како бисмо развили добар, потпун алгоритам увида у развој кадрова јер то обухвата много елемената – од залагања у различитим облицима стручног усавршавања и унапређења, преко коришћења стручне библиотеке до личних напора, самосталног унапређења и развојних иницијатива, - каже професор Перић. Зарад бољег организовања, остваривања и „праћења“ стручног усавршавања и праксе, формирана су и два вишечлана комитета – Комитет за образовање и стручно усавршавање и Комитет за унапређење запослених. Годишњи план задатак је за Службу за развој људских потенцијала и стручно усавршавање запослених као и Комитета за стручно усавршавање. Прошле године у EMC-овом програму учествовала су и два страна држављанина, а ове године први пут се припрема петодневна екскурзија по електроенергетском систему. Циљ је да се практично упознају све фазе радног процеса у електроенергетској области.

Два приправника обавила су први део обуке. EMC-ови стручњаци писмено су се обраћали средњим школама у Новом Саду, Ваљеву, Бору, Београду. Бирана су по четири стажера по погону преноса. Процедура подразумева потписивање уговора о шестомесечном стажу. После обављеног стажирања, стажисти полажу стручни испит и после ће моћи да буду монтери. Буду ли се истицали, буду ли квалитетни у време стажирања, EMC ће их имати у виду кад се буде отворило радно место. Сvakако, идеја није да се кадрови доводе у Београд, већ да заинтересовани из Београда иду у друге погоне преноса где се створи потреба. EMC трага за монтерима, а они, с друге стране, пролазе стаж, стичу положен испит и биће у бази података нашег Предузећа. Корист је, dakле обострана, истиче Марина Томовић.

П. Батинић

СТРУЧНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ У ЈП ЕМС

Приправнички стаж и стручна лиценца

Сарадња са електротехничким школама у Србији

Први сусрет с ЕМС-ом: свршени ученици електротехничке школе

Најбољих 15 свршених средњошколаца ЕТШ „Стари град“ из Београда, сусрели су се средином марта са представницима ЈП ЕМС, а повод је био Програм за стручно оспособљавање и обављање приправничког стажа. Програм је усвојен на основу Правилника о стручном оспособљавању, усавршавању и образовању у ЈП ЕМС

ЈП ЕМС, које је и до сада добро сарађивало са електротехничким школама, пружиће прилику свршеним средњошколцима са највећим просеком оцена и које је школа предложила, да у Предузећу обаве приправнички стаж од шест месеци. После тог периода, у коме ће примати приправнички доходак, полагаће испит за стручну лиценцу. Програм се односи на монтерске и електромонтерске послове и обухватиће погоне Београд, Нови Сад, Ваљево, Крушевац и Бор. Ова сарадња подстакнута је пословном политиком ЈП ЕМС да би монтери 21. века требало да буду високообразовани.

Предложене бивше средњошколце, примили су Милован Ан-

дрић, члан Комитета за образовање и стручно усавршавање и Наташа Станишић, испред Центра за људске потенцијале и опште послове. Андрић их је том приликом упознао са улогом, значајем и основном делатношћу ЈП ЕМС, а затим им предочио природу електромонтерског посла и обавезе које их очекују ако буду ангажовани. Пре позива за обављање приправничког стажа, сви ће обавити обавезне строге лекарске прегледе.

Тај сусрет кандидати су искористили да се изјасне у којем погону желе да буду ангажовани. Највише је било заинтересованих да постану чланови ДВ екипе Погона преноса Београд, а неки су се определили за погоне у унутрашњости. Критеријум за распоређивања су просек оцена у школи и успешно обављен лекарски преглед.

Таква сарадња наставиће се и са електротехничким школама у унутрашњости, чијим ће свршеним ученицима такође бити пружена прилика да стекну стручну лиценцу у ЈП ЕМС.

М. В. – М. Б.

ПРЕЗЕНТАЦИЈА SAP ПРОЈЕКТА У ЕМС СРЕДИНOM МАРТА

Примена најнапреднијих софтверских решења

SAP, немачка компанија - лидер на пољу комплексних пословних апликативних решења, представила „Програм даљње имплементације SAP решења у ЈП ЕМС за период 2011 - 2015. године“

САП: водећа решења у области интеграционих платформи

Презентација „Програм даље имплементације SAP решења у ЈП ЕМС за период 2011 - 2015. године“ одржана је средином марта, у сали 302 пословне зграде ЈП ЕМС. SAP (Системи, Анализе, Производи) - немачка је компанија која је лидер на пољу комплексних пословних апликативних решења за велики број индустријских грана.

Душан Радошевић, директор сектора за увођење SAP, и SAP менаџер **Жељко Анђић**, представили су запосленима и руководству ЕМС предстојеће кораке у процесу имплементације SAP решења, објаснили приоритете и потребе и кратко се осврнули на већ учињено.

Жељко Анђић је подсетио да је SAP лидер у пословним и информатичким решењима. Та компанија има велики број реномираних корисника у свету и Србији. Он је изнео кратак преглед пројекта - програма који SAP предлаже као

адекватно решење за ЕМС. Решење се заснива на чврстим основама SAP ERP са рачуноводственим функцијама светске класе, локализованим тако да одговарају правним и рачуноводственим захтевима у Србији, обогаћеним функцијом за управљање имовином предузећа (Enterprise Asset Management - EAM). Систем је прилагођен линеарним ресурсима (високонапонска мрежа) и чвориштима (трансформаторске станице и друга мрежна чворишта). SAP, такође, нуди водеће солуције у области интеграционих платформи са SAP NetWeaver решењем.

Анђић је додао да предложу SAP решења у ЕМС организована у облику програма. Програм ће се састојати од три пројекта, који ће помоћи ЕМС-у да усвоји и употребљава напредна решења посебно осмишљена за предузећа која се баве системима преноса електричне енергије и тржиштем електричне енергије. Пројекти се одно-

се на успостављање функционалности у пословању, пре свега у области финансија, али и у домену набавке и магацинског пословања, продаје, извештавања, и другог.

Директор сектора за увођење SAP **Душан Радошевић** подробније је представио организацију и методологију предстојећег пројекта и објаснио улоге органа који ће га спроводити. Посебно је нагласио важност сарадње менаџмента и запослених у ЕМС и SAP стручњака. Истакао је да ће се њиховом непрестаном интеракцијом, као и прилагођавањем и тестирањем софтвера доћи до решења које одговара потребама компаније. Као факторе успеха навео је укључивање менаџмента, оптимални EMC- SAP микс ресурса и стручно управљање пројектом. Радошевић је истакао да се ниједна инсталација SAP решења у неки систем није показала неуспешном.

Миланка Максимовић, пројектант информационих система у Центру за информационе системе ЈП ЕМС, рекла је после презентације да сматра како ће увођење САП решења унапредити пословање и функционисање Предузећа. Она је подсетила да су циљеви будућег пројекта - Реализација поуздане информационе подршке због ефикасног и ефективног управљања ресурсима и пословним процесима Предузећа - интеграција и стандардизација пословних процеса и процедуре, успостављање система контроле и унапређење процеса доношења одлука.

Мр Небојша Лапчевић, помоћник извршног директора за IT и ТК, именован је за тзв. Спонзора пројекта, чија ће улога бити да максимално операционализује увођење SAP, буде директни линк ка највишем пословодству и решава потенцијалне проблеме при имплементацији на релацији SAP-ЕМС.

Милош Богићевић

ВЛАДАН ПАНТИЋ, РУКОВОДИЛАЦ ЦЕНТРА ЗА ИНФОРМАЦИОНЕ СИСТЕМЕ

Низ иновација у 2011. години

Очекује се иновирање пословног информационог система увођењем SAP решења, као и система EAM и DMS

Баш овај тренутак је врло значајан јер су послови које смо планирали и које би требало завршити у текућој години веома важни и комплексни.

Говорим о новим информационим системима, али и новим технологијама које планирамо да имплементирамо. Наша делатност може да се опише као информатичка подршка пословним процесима и то у области апликативног софтвера (развојем сопствених и имплементацијом готових решења) и системске подршке (развоја и одржавања рачунарске мреже, сервиса и хардверске инфраструктуре). И у једном, и у другом домену пуно је планирано у овој години, - почиње разговор **Владан Пантић**, руководилац Центра за информационе системе.

- Конкретно, у домену апликативног софтвера: очекује се иновирање пословног информационог система и то увођењем SAP решења, а такође и увођење неких сасвим нових апликација у областима које до сада нису биле „покривене“ на одговарајући начин. Пре свега, ради се о систему за управљање имовином и одржавање (EAM – Enterprise Asset Management) и систему за управљање документима (DMS - Document Management System). То је значи, један сегмент, - каже Пантић и наставља:

- Друго, кад говоримо о апликативној подршци, треба споменути развој и одржавање делова постојећег система који ће остати изван SAP решења. То подразумева редовно праћење рада апликација и модификације у складу са захтевима корисника и важећом законском регулативом. Такође, у последње време добијамо доста зах-

тева од стране Пословодства за апликацијама помоћу којих би се на лак и једноставан начин пратило пословање фирме. У том погледу реализована је апликација за праћење јавних набавки, а захтеви постоје у вези са праћењем уговора и израдом плана пословања.

Дакле, оба сегмента су препозната – и одржавање старог и примене новог.

Визија је да се створи оно што се на енглеском зове Competence Centre што значи да се постојећи кадрови обуче да сами одржавају нове апликације – мислим и на SAP, и на EAM, и на DMS, - истиче Пантић. Говорећи о системској подршци, он истиче:

- Настојимо да пратимо нове технологије, конкретно концепт визуелизације – cloud computing, која је изразити тренд у домену рачунарства. Све будуће системе желимо да имплементирамо на виртуелној инфраструктури.

У протеклом периоду склопили смо компанијски уговор са Мајкрософтом као и уговор о лиценцирању његових његових производа. То нам обезбеђује низ погодности – између осталог и партнеришки однос с Мајкрософтом кроз тзв. Premier Support услугу. Том услугом обезбеђена је подршка стручњака Мајкрософта код имплементације нових технологија и сервиса.

С, друге стране, у 2010. години много је учињено у срећивању стања у области рачунарских ресурса, превасходно доношењем Правилника о коришћењу рачунара са чијом ће садржином, ових дана, и званично бити упознати сви запослени. Уведена је јединствена адреса podrska@ems.rs преко које сваки запослени може да пошаље

Владан Пантић: велики задаци пред Центром за информационе системе

захтев за решавањем одређеног проблема који има у раду. Овом приликом бих апеловао да се што више користи овакав начин комуникације, - каже Пантић.

Почетком 2011. потписан је Уговор о одржавању хардвера – серверске опреме. Обухваћени су сви сервери неопходни за функционисање техничких и пословних система. Тај Уговор изузетно је значајан због наше све веће зависности од рачунарске опреме, као и потребе за њеним непрекидним и поузданим радом. Очекујем да у скорије време склопимо сличан уговор везан за мрежну опрему чиме би заокружили сегмент одржавања, а укупну поузданост подигли на још виши ниво.

Пантић истиче да је „константа кадровски момент“, недостатак и одлив кадрова:

- Пословодство је то препознало. Очекујем напредак у наредном периоду јер нас очекују велики послови - закључује Пантић.

Предраг Батинић

НУКЛЕАРНА КРИЗА У ЈАПАНУ

Фукушима прети

Страхујући од погубних последица ширења радиоактивног облака, хиљаде становника напушта Токио.

Нуклеарну кризу прати све озбиљнија хуманитарна криза. Милиони Јапанаца данима су без пијаће воде и електричне енергије, а Електродистрибуција Јапана најављује даље редукције струје широм североистока земље.

Међународна агенција за атомску енергију оценила је да је несрћа у електрани Фукушима најзбиљнија глобална атомска хаварија од несреће у Чернобилу пре 25 година.

Поразне чињенице природне и технолошке катастрофе:

- * 12.000 људи је погинуло, према саопштењу полиције

- * готово 18.000 особа воде се као нестале

- * 2.228 особа је повређено
- * 556.132 особе су евакуисане
- * 2.700 центара за привремени смештај је отворено
- * 621.439 зграда или кућа нема струју
- * 1.600.000 зграда или кућа нема воду
- * 80.422 зграде или куће су оштећене
- * 4.798 зграда или кућа је потпуно уништено
- * 80.000 војника и полицијаца ангажовано је на спасавању
- * 112 земаља понудило је помоћ Јапану
- * 100 милијарди долара је штета, по досадашњим проценама
- * 34,6 милијарди долара исплатитеље компаније за осигурање грађанима

ЕМС помаже пријатељском Јапану

Јавно предузеће Електромрежа Србије укључило се у широку акцију помоћи пријатељском Јапану, којег је погодила велика катастрофа.

Одлуком Управног одбора Предузећа, EMC је Јапану, за санацију последица земљотреса, цунамија и хаварије у НЕ Фукушима, наменио милион динара који ће бити прослеђен посредством Црвеног крста Србије.

У НЕМАЧКОМ ГРАДУ ХАНОВЕРУ

У немачком граду Хановеру одржан је, од 1. до 05. марта, сајам информатике, телекомуникација и аутоматике „CeBIT 2011“. На највећем сајаму те врсте у Европи представници ЈП EMC обишли су штандове водећих светских производија хардверске опреме и софтвера.

Комплетан спектар ИТ производа и услуга био је разврстан у четири кориснички оријентисане категорије: истраживање и нове технологије, паметан стан, веб и медији, звуци и игре. Приказана су ефикасна и сигурана решења за професионалну примену у

„CeBIT 2011“

малим и средњим предузећима, као и у великим светским компанијама. Значајан део сајамске понуде био је посвећен и ИЦТ решењима за јавну управу и здравствену заштиту. Посебна пажња посвећена је концепту виртуелизације рачунарске инфраструктуре као правца којим се креће савремени ИТ.

Утисак је да производији рачунарског хардве-

ра инсистирају на решењима која утичу на свакодневни живот, а покривају све аспекте кућног умрежавања с посебним нагласком на безбедност, енергетску ефикасност, комфор и забаву. Посебно би требало истaćи промењиве начине коришћења медија с фокусом на мобилне апликације.

Упоредо са сајмом, у Конгресном центру, одр-

жаване су презентације и предавања о конкретним решењима из најсавременијих области информатике и телекомуникација.

БОРИСЛАВ АЗЛЕН, ДИРЕКТОР ПОГОНА НОВИ САД

Ремонт завршен, дијагонале и даље на мести лопова, ТС Нови Сад З сигурније напаја

Редован ремонт далековода и трафостаница Погона преноса Нови Сад обављен је у току прошле године у целости. Далеководи се редовно прегледају, а ванредни и ургентни кварови брзо отклањају. Проблеми са којима се и даље суочава Погон Нови Сад свакако су крађа дијагонала, а у претходном периоду пренос енергије био је ометан и због неповољних климатских услова, напомиње у интервју за наш лист, директор Погона Нови Сад **Борислав Азлен**.

- Прошla година била је веома специфична због дугих кишних периода, те су ремонти појединих постројења били одлагани, односно накнадно урађени. Најтеже је било у фебруару прошле године, када је ледена киша, која је данима падала, оштетила заштитну ужад, који су падали преко проводника и изазвали кратке спојеве. Тада је дошло до испада далековода 110 kV у трафостаницама Нови Сад З,

4 и 5, - каже Азлен и напомиње да је сва штета благовремено санирана, те да није било других прекида у преносу електричне енергије.

Један од проблема с којима сте се претходних година суочавали јесу птице које користе наше далеководе као места са којих слећу на околне њиве због исхране. Та појава нарочито је изражена на далеководима између Србобрана и Бачке Паланке. Како сте се с тим изборили?

- Далековод између Србобрана и Бачке Паланке има велики број испада током године, јер птице, које се привремено настањују изнад изолатора, избацују измет, који када се навлажи, ствара проводне стазе и током ноћи долази до честих испада. Да бисмо тај проблем решили, постављамо тзв. пластичне "шешире" изнад изолатора.

Крађа дијагонала и даље представља проблем. Колико ова појава отежава рад на терену, колика је материјална штета тиме проузрокована и шта Погон Нови Сад чини по том питању, како би барем свео на минимум број крађа?

- Највећи проблем који имамо због крађа дијагонала јесте тај што се стубови, услед јачег ветра, ломе и падају, а за њихову санацију потребно је минимално око не-десету дана. То, заправо и представља највећи финансијски трошак. Наиме, украдене дијагонале су најмања ставка у финансијском погледу, јер килограм дијагонале кошта свега пет динара, а стубови су неупоредиво скupљи. Најважније је, међутим, што и услед крађе дијагонала, обично увек имамо резервно напајање у мрежи, тако да се веома ретко дешава да има прекида у испоруци енергије. Прошле године украдено око 5,5 тона дијагонала, односно 1.372 метра. Деведесетих година украдено је више од 25 тона дијагонала за годину дана.

Због гипкости стубова далековода неопходно је редовно обављати анткорозивну заштиту. Познато је да је с тим у вези било проблема, јер су учесници, који нису испуњавали услове и самим тим нису добили посао, улагали жалбе и обарали јавне тендере.

- Због тога што је било нездадовљних предузећа који су одбије-

Влада одобрила поскупљење струје

Влада Србије одобрила је поскупљење струје од 1. априла. Нова цена струје за домаћинства биће 6,3 евроцента по киловат-часу, а од тога ће бити изузета око 1,5 милиона домаћинства која троше до 350 киловат-часова месечно.

Агенција за енергетику је проценила да струја за домаћинства у Србији може да поскупи максимално 13,5 посто и 15,1 посто за привреду. Просечна цена струје у Србији тренутно износи пет динара или 4,8 евроценти по киловат-часу, а за домаћинства 4,9 динара или 4,65 евроценти по киловат-часу.

Струја у Србији последњи пут је поскупела 1. марта 2010. године у просеку за 10 посто.

ИНТЕРВЈУ

ни на јавним конкурсима, а потом се жалили, што је за последицу имало обарање тендера, антикорозивна заштита прошле године није урађена, а велика сума новца, издвојена за те послове, остала је неискоришћена. Остаје нам да видимо како ће проћи следећи тендер, након којег ћемо знати да ли ће тај посао бити урађен ове године. Антикорозивну заштиту далеководних стубова потребно је постављати, у просеку, сваких 20 година. Ми у нашем погону имамо 2160 км далековода и око 7.500 стубова, што ће рећи да би на 400 стубова годишње требало урадити антикорозивну заштиту - каже Борислав Азлен.

Нови Сад 3 једина је трафостаница у Погону Нови Сад коју је НАТО бомбардовао и то у четири наврата. Кредитом Европске банке за обнову и развој ова трафостаница је готово потпуно реконструисана. Шта је урађено до сада, а који послови тек предстоје?

- Реконструкција ТС Нови Сад 3, коју су обављали радници "Електроисток изградње", "Енерготехнике Јужна Бачка", "Елнос БЛ" и "Бест изградња", почела је 2007. године и завршена релативно брзо. Изграђене су релејне кућице, кабловска канализација, урађен је нов систем управљања и заштите и нов развод сопствене потрошње. Реконструисана су разводна постројења 400 kV 110 kV. Осим тога, урађен је нов трансформатор 400/110 kV, 300 MVA. У другој фази реконструисана је команда зграда. Комплетно је замењена високонапонска опрема у РП 110 kV и РП 400 kV, урађен је нови енергетски трансформатор 400/110 kV, 300 MVA, и део високонапонске опреме РП 220 kV. Замењене су примарне везе и координација изолације у РП 110 kV у сабирницама и попречне везе. Урађен је нови систем управљања и релејне заштите, потом нови развод сопствене потрошње 0,4 kV и 220 V, нови уземљивачки систем трафостанице. Изграђено је 12 релејних кућица за смештај уређаја управљања и заштите, реконстру-

исана је командна зграда и уградњен нови противпожарни систем. Реконструисане су транспортне саобраћајнице унутар трафостанице. Урађена је антикорозивна заштита целокупне челичне апаратне и порталне конструкције, као и осветљење трафостанице. На ТС Нови Сад 3 нисмо реконструисали сопствену потрошњу 20 kV. Када то буде урађено, онда можемо рећи да је ова трафостаница потпуно реконструисана.

Колико је реконструкција ТС Нови сад 3 утицала на снабдевање потрошача, односно да ли је било прекида у напајању?

Прекида у напајању потрошача електричном енергијом није било, они су редовно снабдевани, што и јесте највећи успех наших радника.

Треба нагласити да се и за време ратних дејстава једини дужи прекид у испоруци електричне енергије, десио са подручјем Темерина, када су грађани нешто дуже од два дана били „без струје“. Међутим, имајући у виду да су далеководна и трафо поља комплетно била оштећена, да су каблови пресечени и срушен један део постројења, прави је успех наших радника што је и тај прекид

био краткотрајан.

Треба, такође, истаћи да је ТС Нови Сад 3 обновљена у складу са најновијим техничко-технолошким решењима за високонапонску опрему, управљање и релејну заштиту (SCADA систем). Тиме смо, уз знатно смањење трошкова, обезбедили сигурније напајање целокупне преносне и дистрибутивне мреже на овом подручју, односно преносног система у целини.

Које активности ће обележити рад Погона Нови Сад у наредном периоду?

Основни послови погона преноса су погон и одржавање елемената постојеће преносне мреже на подручју за које смо задужени. Послови редовног одржавања који су планирани за ову годину биће и урађени, како би сва опрема била у исправном стању. Све ванредне послове који буду пред нама, с обзиром на то да их не можемо планирати, али их можемо приближно проценити, настојаћемо да обавимо у што краћем и оптималном року, како не би било проблема и застоја у раду и што је најважније, како се то не би одразило на потрошаче електричне енергије.

Сања Екер

У ХОТЕЛУ НОРЦЕВ НА ФРУШКОЈ ГОРИ

Обука EMC-ових руковаљаца и диспечера

Oбука руковаљаца и диспечера ЈП Електромрежа Србије почела је 21. фебруара и трајаће до краја марта у хотелу Норцев, на Фрушкој Гори. Обуци је присуствовало око 360 учесника, а анализиран је велики број проблематичних погонских догађаја.

Идеја организатора обуке јесте да се руковаоци и диспечери упознају са изменама Упутства и да, анализирајући проблематичне погонске догађаје, постигну да број таквих догађаја буде умањен или потпуно избегнут.

Првог дана обуке учесницима су предочене новине у Упутствима и безбедносни ризици, а потом су представљани проблематични по-

гонски догађаји. Осим тога, учесници обуке упознали су се и са новинама у области електричне заштите постројења и правилима која се односе на безбедност и здравље на раду.

Још један од циљева обуке био је да, разматрањем погонских догађаја и разменом искустава учесника, буде унапређена комуникација руковаљаца и диспечера, те да манипулативне и друге грешке буду сведене на минимум, а безбедност и заштита здравља на раду унапређени.

Координатор обуке био је Благоје Гајић.

С. Екер

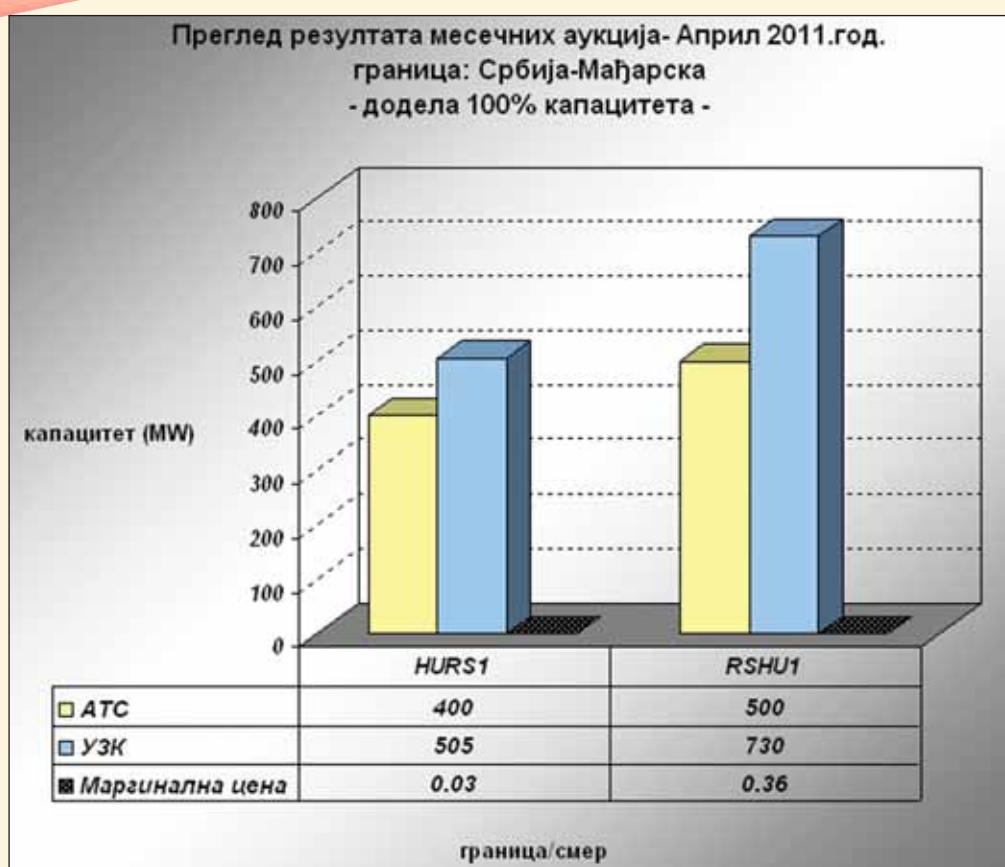
Резултати месечних аукција преносних капацитета за април 2011. године

Ујарму 2011. године одржане су месечне, експлицитне аукције, за доделу права на коришћење прекограницног преносног капацитета на границама регулационе области Републике Србије, за април 2011. године.

На заједничким, месечним аукцијама, за април 2011. године, које су одржане 09. марта, учествовало је 14 учесника, односно нешто ниже од просека забележеног у претходним месечним аукцијама на истој граници. Анализирајући податке можемо закључити да је и даље присутан тренд загушењем у оба смера и да је укупни захтевани капацитет знатно већи од расположивог преносног капацитета.

Резултати заједничких месечних аукција на српско-мађарској граници, за април 2011. године, приказани су у табели и на графику.

Тех.ознака границе/смера	Период важења	АТС	Укупни захтевани капацитет (УЗК)	Укупни додељени капацитет	Бр. учесн. који су поднели захтев	Бр. учесн. који су добили капацитет	Укупан број аукцијских понуда	Маргинална цена	Загушење
		MW	MW	MW				euro/MWh	ДА / НЕ
HURS1	01.-30.04.2011.	400	505	398	12	11	32	0.03	ДА
RSHU1	01.-30.04.2011.	500	730	500	13	10	46	0.36	ДА

Детаљне информације о процедуре и резултатима заједничких аукција објављени су на званичном сајту ЈП ЕМС: http://www.ems.rs/stranice/tehnicke_informacije/mesecne_rezultati_inf-joint.htm

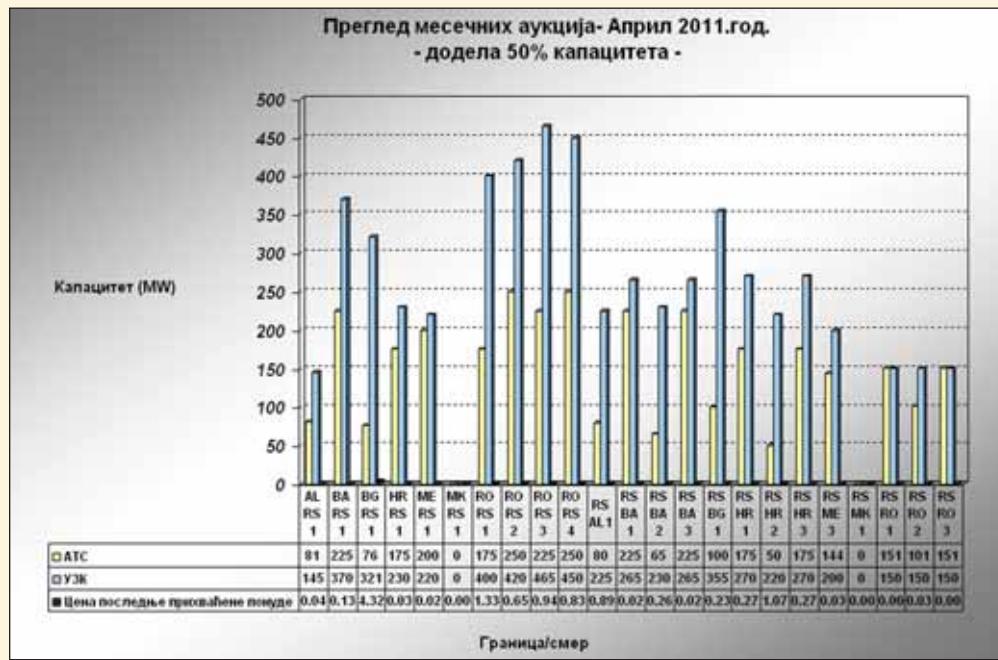
ТРЖИШТЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Месечне аукције за доделу 50% расположивог прекограничног преносног капацитета на осталим границама регулационе области Републике Србије, одржане су 14. марта. Број учесника који су поднели захтев за расположиви капацитет је 15 и идентичан је као у претходним месечним аукцијама за март 2011.

На граници са Македонијом због планираних радова на интерконективном далеководу није било расположивог капацитета ни у једном смеру. На осталим границама захтевани капацитет је био знатно већа од АТС, што је проузроковало појаву загушења. Изузетак представља граница Србија-Румунија у смеру ка Румунији, где је само у једном, од три аукциона периода забележено загушење.

Резултати месечних аукција за доделу 50% расположивог преносног капацитета, за април 2011. године, приказани су у табели и на графику.

Тех.ознака границе/ смера	Период важења	ATC	Укупни захтевани капацитет	Укупни додељени капацитет	Бр. учесн. који су поднели захтев	Бр. учесн. који су добили капацитет	Укупан број аукцијских понуда	Цена последње прихваћене понуде	Затушење
		MW	MW	MW				евн/MWh	ДА / НЕ
ALRS1	01.-30.04.2011.	81	145	80	7	4	11	0.04	ДА
BARS1	01.-30.04.2011.	225	370	225	11	9	32	0.13	ДА
BGRS1	01.-30.04.2011.	76	321	76	12	1	26	4.32	ДА
HRRS1	01.-30.04.2011.	175	230	173	7	6	17	0.03	ДА
MERS1	01.-30.04.2011.	200	220	198	10	9	19	0.02	ДА
MKRS1	01.-30.04.2011.	0	0	0	0	0	0	0.00	НЕ
RORS1	01.04.2011.	175	400	175	11	4	30	1.33	ДА
RORS2	02.-03.04.2011.	250	420	250	11	7	31	0.65	ДА
RORS3	04.-08.04.2011.	225	465	225	12	6	34	0.94	ДА
RORS4	09.-30.04.2011.	250	450	250	11	5	33	0.83	ДА
<hr/>									
RSAL1	01.-30.04.2011.	80	225	80	5	2	17	0.89	ДА
RSBA1	01.-03.04.2011.	225	265	222	10	9	19	0.02	ДА
RSBA2	04.-08.04.2011.	65	230	65	10	3	17	0.26	ДА
RSBA3	09.-30.04.2011.	225	265	222	10	9	19	0.02	ДА
RSBG1	01.-30.04.2011.	100	355	100	11	3	26	0.23	ДА
RSHR1	01.-30.04.2011.	175	270	175	8	7	20	0.27	ДА
RSHR2	01.-30.04.2011.	50	220	50	8	1	17	1.07	ДА
RSHR3	01.-30.04.2011.	175	270	175	8	7	20	0.27	ДА
RSME3	01.-30.04.2011.	144	200	144	10	8	19	0.03	ДА
RSMK1	01.-30.04.2011.	0	0	0	0	0	0	0.00	НЕ
RSR01	01.-03.04.2011.	151	150	150	8	8	13	0.00	НЕ
RSR02	04.-08.04.2011.	101	150	101	8	5	13	0.03	ДА
RSR03	09.-30.04.2011.	151	150	150	8	8	13	0.00	НЕ

Детаљне информације о процедурима и резултатима заједничких аукција објављени су на званичном сајту ЈП ЕМС: http://www.ems.rs/stranice/tehnicke_informacije/mesecne_rezultati_inf.htm

Марко Јанковић, дипл.ел.инж.

Преглед цена електричне енергије на европским берзама

Посматрајући ситуацију на берзама електричне енергије у свим европским земљама може се закључити да је након забележеног пораста цене у децембру 2010. године, наступио период стагнације. Просечне цене (base product) у прва два месеца 2011. године су скоро идентичне, са изузетком OMEL (Шпанија) где је дошло до пораста цене за око 7 EUR/MWh.

Након историјског максимума на Nordpool који се додгојио у децембру 2010. године, почетком 2011. године уследила је стабилизација цена и приближавање европском просеку. Цена из децембра прошле године (81.65 EUR/MWh) била је последица пада нивоа акумулације у хидроелектранама.

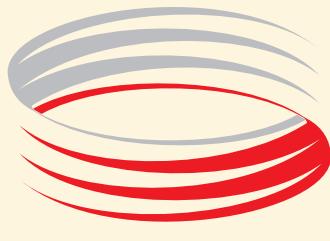
У наредном периоду могуће је очекивати раст на скоро свим европским берзама, након одлуке Немачке да привремено обустави рад 7 нуклеарних електрона. Ову одлуку су најавиле још неке европске земље, што ће се сигурно одразити на стање у електроенергетском сектору у целини.

Подаци о ценама који су приказани у табели и на графику преузети су са званичних сајтова приказаних берзи.

Месец	Просечна цена електричне енергије(EUR/MWh)						
	БЕРЗА						
	EPEX SPOT (Немачка/Аустрија)	NORD POOL (Норвешка)	EPEX SPOT (Француска)	OMEL-E (Шпанија)	GME (Италија)	OPCOM (Румунија)	EXAA (Аустрија)
2010							
Јануар '10	42.20	53.38	51.75	29.06	63.45	36.68	41.76
Фебруар '10	41.73	68.92	47.40	27.68	62.55	41.53	42.33
Март '10	39.19	57.03	44.70	19.63	62.82	38.53	39.05
Април '10	40.04	46.87	41.69	27.42	61.33	35.01	41.28
Мај '10	41.17	42.98	42.39	37.23	59.36	37.82	42.25
Јун '10	43.34	44.76	42.57	40.12	60.20	31.82	43.14
Јул '10	53.02	45.43	45.75	42.91	70.90	34.68	46.64
Август '10	39.80	42.89	37.08	42.94	69.91	32.77	39.93
Септембар '10	45.86	49.44	45.69	46.44	66.55	37.31	46.11
Октобар '10	50.30	49.66	57.53	42.67	65.79	41.98	51.24
Новембар '10	48.53	54.78	50.34	40.94	61.38	39.46	49.70
Децембар '10	55.55	81.65	62.77	46.35	64.89	31.53	54.98
2011							
Јануар '11	50.12	69.62	51.09	41.19	65.00	44.09	50.34
Фебруар '11	50.86	64.46	53.62	48.03	66.29	45.67	50.88

Јасмин Личина, дипл.економиста
Јелена Пејовић, дипл.економиста
Марко Јанковић, дипл.ел.инж.

СИНДИКАЛНЕ АКТИВНОСТИ

СЕМС

На састанку Актива жена ЈП ЕМС одржаном 23. фебруара донета је одлука о формирању Одбора за културу у склопу Синдиката. Позвани су сви запослени који се баве литерарним радом прозом, поезијом, затим сликарством, итд, да се јаве по менутом Одбору и опредставе радове. Сви пристигли радови биће објављивани поводом Дана Предузећа у посебном заједничком алманаху

ФОРМИРАН ОДБОР ЗА КУЛТУРУ

“Зборник стваралаштва ЕМС-а”

или монографији.

Ресор за културу ЈП “Електромрежа Србије” позиваје све чланове Синдиката, који се баве било којим видом уметности, да доставе своје радове на адресу tihamir.jovanovic@elektroistok.org или marija.skornacki@ems.rs. Радови који буду изабрани у најужем кругу, биће објављивани у првом броју “Зборника стваралаштва ЕМС-а”, који би требало да буде објављен у јуну, за Дан Предузећа.

Позив је упућен колегама који су се остварили у било којем виду уметности (поезија, про-

за, приче, хаику, афоризми, сликарство, илустрације, графика, карикатура, итд).

Идеја је да “Зборник” буде објављиван сваке године, а план је да први број буде представљен на изложби слика, чије отварање је, такође, у најави, кажу у Ресору за културу ЈП ЕМС.

У првом броју “Зборника” биће објављена поезија **Рајице Драгићевића**, из Регионалног диспетчерског центра (РДЦ) Нови Сад, поезија и илустрације **Небојше Цветковића**, из Погона “Бор”, потом кратке приче **Јанка Левнаића**, из Погона

“Ваљево”, научна фантастика **Тихомира Јовановића**, из “Пројектног бироа”, поезија **Марије Шкорнички**, из Погона “Ваљево”. Осим тога, у првом броју “Зборника”, који ће бити штампан у 1.500 примерака, имаћемо прилике да видимо и сликарска остварења **Раденка Мамуле**, из РДЦ Погона “Ваљево”, Јанка Левнаића, из Погона “Ваљево”, **Андана Попова**, из Погона “Нови Сад”, илустрације **Небојше Цветковића**, из Погона “Бор” и рад **Ненада Радосављевића**, из Погона “Београд”.

М.В. – С.Е.

ДОБРОВОЉНО ДАВАЊЕ КРВИ

Нов начин организовања акција**Истог дана на нивоу ЈП ЕМС. - Убудуће сарадња и с ВМА**

За наредни период планира се нов начин организовања донација крви добровољних давалаца у ЈП ЕМС. До сада су се акције спроводиле три пута годишње, било у Предузећу, било у Институту за трансфузију крви Србије у Београду, док су запослени у осталим организационим деловима крв донарили по месту рада, односно, боравка.

Планом је предвиђено да се два пута годишње акције организују уз сарадњу са Службом за трансфузију крви Института за Трансфузију Србије у Београду, а једна акција са Службом за трансфузију крви ВМА. Са

Институтом акције би се организовале у априлу и децембру, а са ВМА у септембру.

Планирано је, да добровољни даваоци крви запослени у унутрашњости истог дана као и у Београду крв донарају у медицинским установама по местима боравка са обавезном напоменом да долазе из ЈП ЕМС. То је неопходно како би се формирала јединствена база података на нивоу читавог Предузећа о добровољним даваоцима крви као и обезбеђивање неопходних резерви крви у медицинским установама за непредвиђене случајеве повређива-

ња, евентуалне хируршке захвate запослених и чланова њихових ужих породица.

У том контексту према свим синдикалним поверилицима прослеђена је анкетна листа, коју би требало да попуне досадашњи и потенцијални даваоци крви и доставе **Александрији Пејовски** из Синдиката ЕМС Дирекција, која је недавно координацију те хуманитарне акције преузела од **Мирослава Вукаса**, а који се тим делокругом, поред редовних послова, бавио више од осам година. Нови координатор у скорије време планира организацију предавања на тему значаја добровољног донација крви уз договор са званичним представницима здравствених установа.

Важно је напоменути, да се акције тог хуманог карактера редовно у Предузећу организују од 1968. године, а у њима је учествовало више од стотину запослених добровољних донатора крви, међу којима је било и оних који су више десетина пута донарили драгоцену животну течност. Међутим, последњих неколико година уочено је да број давалаца по разним основама у опадању, а неизнатан је прилив нових давалаца. Договорено је да се настави са популяризацијом акције на нивоу ЈП ЕМС.

СИНДИКАЛНЕ АКТИВНОСТИ

АКТИВ ЖЕНА ЈП ЕМС

Даме из ЕМС-а на Палићу

Синдикат ЕМС Дирекција организовао је дводневни излет на Палић. Чланице женског актива ЈП ЕМС започеле су то путовање обиласком етно-куће у насељу Бело блато. Првог дана било је времена и за разгледање Зрењанина, посету изложби ћилима и Дворцу Дунђерски чија је ергела коња оставила посебан утисак.

Смештај је организован у Винском дворцу у Хајдукувом крај Пал-

лића, где су уприличени дегустација вина и вечера са музиком.

Излет се наставио следећег дана посетом Палићу и Зоолошком врту. После тога, раднице ЈП ЕМС кренуле су у обиласак градског језгра Суботице где су уз пратњу стручног водича обишли Градску кућу, Трг Слободе, Народно позориште, Палату Рајхл и остале знаменитости.

Р.Е.

М. В.

СИНДИКАТ ЕМС ДИРЕКЦИЈЕ

Обилазак Ћавоље вароши

Од 13. до 15. маја Синдикат ЕМС Дирекције организује излет у Ђавољу Варош. Смештај је истог дана у вечерњим часовима у Пролом Бањи у хотелу Радан.

За други дан предвиђен је обиласак Ђавоље Вароши. Наредног дана предвиђен је обиласак цркве Лазарице.

М. В.

Ђавоља Варош једно од ретких природних лепота

АКТИВ ЖЕНА ЈП ЕМС

Прва овогодишња седница

Први овогодишњи састанак Актива жена ЈП ЕМС одржан је 23. фебруара у Београду. Организатор састанка био је Синдикат ЕМС Дирекције. Поред верификације новоизабраног Одбора актива жена, разматране су информације о дешавањима између две седнице, усвојен је Извештај о раду Актива жена за прошлу годину, затим План пословања Актива за 2011. годину, као и Финансијски извештај за 2011. годину.

Новоизабрани Актив чине Ирена **Пејовски** председник, док су Одбору актива **Јасмина Мильјанић- Гузина** и **Александра Пејовски** из Дирекције, затим Светлана **Шаниновић** и **Драгана Радовић** из Управљања, потом **Јелена Богнار** као и **Љиљана Лазовић** из ПД Електроисток – Пројектни биро. Из Погона преноса Београд у Одбору су **Татјана Тејић** и **Душка Вељовић**, затим **Марија Шкорнички** те **Драгица Петровић** из Ваљева, **Снежана Милићевић** и **Слађана Стојковић** из Погона Крушевач из Бора **Драгана Рајић** и **Дорица Радићевић**, као и **Нада Слијепчевић** и **Јелена Лончар** из Новог Сада.

М. В.

Разлике прехладе и грипа

Већина људи зна да прехлада и грип нису исте болести, да имају сличне симптоме, али не знају сви и да их разликују. Из тог разлога, изнећемо преглед основних разлика између „обичне“ прехладе и грипа, као и неколико савета како себи да се помогне када се оболи од грипа.

СИМПТОМИ И ЗНАЦИ	ПРЕХЛАДА	ГРИП
Почетак болести	Постепено	Веома нагло
Температура	Нормална или повишен	Висока
Запуштеност или цурење носа	Увек	Понекад
Болови у мишићима	Ретко	Врло често
Главоболја	Ретко	Врло често
Умор и малаксалост	Ретко	Врло често
Кашаљ	Одсутан или веома благ	Надражани и упоран
Компликације	Врло ретке	Честе
Спреченост за рад	Ретка	Честа

ПРЕХЛАДА:

„Обична“ прехлада је акутна вирусна упада слузокоже носа – ринитис, која понекад захватава и ждрело. То је врло блага болест јер је не практијају високе температуре, а карактерише се најчешће цурењем или запушеношћу носа, кијањем и осећајем гребања и сувоће грла. Јавља се и код младих и код старијих особа, сусреће се током целе године, али је знатно чешћа зими због слабије отпорности респираторних путева, чешћих и ближих међуљудских контаката, али и због непроветравања просторија.

Инкубација је кратка, износи од 1 – 3 дана. Болест има благ ток, а поједи већ поменутих симптома, понекад могу да се јаве пеџкање у очима, умерена главоболја и благ надражани кашаљ који настаје због стивања бистрог секрета из носа низ грло. Прехлада је најчешће „самоизлечива“ болест и траје од 4 до 7 дана, лабораторијски налази су добри, а компликације су врло ретке.

„Обична“ прехлада никада не треба да се лечи антибиотицима јер је најчешће вирусне природе. Прехлада се лечи тако што лечимо њене симптоме (симптоматско лечење). Ретко треба узимати лекове за снижавање температуре (антипиретике) јер скоро никада не прелази 38°C. Потребно је узимати већу количину течности (чајеви,

лимунада, мултивитамински напитци...), обавезно капи за нос и не излагати се тежем физичком напору. Антибиотици се користе уколико дође до бактеријских компликација, као што су упале грла, средњег уха или синуса.

Прехлада је најучесталија болест модерног човека и њу, по правилу, није могуће спречити, а специфична антивирусна заштита не постоји.

ГРИП:

Грип или инфлуенца је заразна болест респираторних путева коју изазива вирус инфлуенце (најчешће два типа: А и Б). То је капљична инфекција, која се преноси приликом кијања или кашљања, али и индиректним контактом преко заражених предмета. Јавља се најчешће у зимским месецима у облику мањих или већих епидемија. Инкубација траје од 1 – 5 дана, а заразни период 5 – 7 дана од појаве симптома.

Клиничка силка грипа је знатно тежа од „обичне“ прехладе. Грип почиње нагло са појавом општих и специфичних симптома: висока температура (изнад 38°C), језа, дрхтавица, болови у мишићима и зглобовима, главоболја, кијање, цурење носа, губитак славића, надражани кашаљ, општа слабост и малаксалост.

Грип је обично краткога века и траје од 7 – 10 дана и не оставља

никакве последице, али у неким случајевима може да дође и до тежих компликација услед интензивног ширења вируса по телу (пријатарна упада плућа – са веома неизвесним исходом) или због секундарне бактеријске инфекције (упала плућа, уха или синуса). Иако компликације могу да се јаве код сваке особе, оне се ипак знатно чешће јављају код старијих особа и оних који болују од хроничних оболења (срчаних, респираторних, бubrežних и шећерне болести), као и код особа са поремећењим – ослабљеним имуноцитарним системом (малигне болести, ХИВ позитивни, трансплантирани).

Лечење грипа је симптоматско, а то подразумева поступке за ублажавање и отклањање појединачних симптома болести и слично је лечењу „обичне“ прехладе (аналгетици, антипиретици, лекови за смиравање кашља и обавезан унос дosta течности). Антибиотици се користе само у случају постојања секундарне бактеријске упале синуса, грла или плућа.

Од грипа можемо да се заштитимо на неколико начина: Проветравати просторије у којима се живи и ради, редовно и учестало прати руке, покривати уста и нос приликом кијања и кашљања, и избегавати веће скупове и вожњу јавним превозом. Најбољи вид заштите од грипа је активна имунизација тј. сезонска вакцинација мртвом вакцином против грипа. Она се спроводи једном дозом у мишић надлактице и посебно се препоручује особама старијим од 65 година и онима који болују од хроничних и имунокомпромитованих оболења, а спроводи се у амбуланти код свог изабраног лекара. Две недеље после вакцинације постиже се пун заштита. Контраиндикација за примену вакцине је преосетљивост тј. алергија на јаја.

Иако су по многочему прехлада и грип слична оболења, иако се наизглед лако могу препознати и лечити, мој савет пациентима је да се на време јаве свом изабраном лекару за савет и помоћ, а све у циљу адекватног излечења и спречавања појаве компликација.

Др Александра Карапанџић
(лекар опште праксе
у амбуланти „EMC“)

У КУЛТУРНОМ КЛУБУ МАТИЧНЕ БИБЛИОТЕКЕ У ВАЉЕВУ

„Педесет најзанимљивијих ваљевских предавања“

Један од предавача и наш колега Јанко Левнайћ

преноса Ваљево Јанка Левнайћа „Да ли је Ваљеву потребан часопис за културу? – игроказ „24 месеца и пауза““

Левнайћ је кроз необичну, неочекивану и занимљиву форму дијалога одржао изузетно посебено и успешно предавање о елементарним српским културним моделима и њиховој пројекцији на локалну, ваљевску раван. С колико пажње се предавачи бирају, колико организатори воде рачуна о томе ко су најзанимљивији ваљевски предавачи сведоче и имена досадашњих учесника, међу којима је и наш колега...

Међу предавачима су били проф. др Радована Марјановића, филозоф и социолог културе, професор Високе пословне школе, др Војислав Андрић, Здравко Ранковић, новинар и публициста, власник ИД „Колубара“, Вигор Мајић, директор Истраживачке станице Петница, од оснивања 1982. до данас, (од 2001 – 2002 год. председник ИО Републичке заједнице науке и заменик министра просвете) личност године у избору недељника Време за 2008. годину, мр Владимир Кривошејев, директор Народног музеја у Ваљеву, Председник Из-

вршног одбора Музејског друштва Србије, Потпредседник Извршног одбора ИЦОМ-а Србије (национално одељење УНЕСКО-вог Интернационалног комитета за музеје), Душан Арсенић, архитекта, графички дизајнер, сценограф и члан градског већа задужен за културу, Саша Обрадовић, дипломирани правник, дипломата и књижевник. Тренутно ради као заступник Србије у Хагу, а пре тога радио је као правни саветник и отправник послова у Амбасади Србије у Холандији, потом као козаступник наше земље у спору са БиХ и Хрватском, и други.

П. Батинић

Културни клуб Завичајног одељења Матичне библиотеке „Љубомир Ненадовић“ и ИД „Колубара“ Ваљево организују серију „50 најзанимљивијих ваљевских предавања“ па је тако одржано и предавање нашег колеге из EMC-овог Погона

Xotel Adams“ је књига Марије Шкорнички, запослене у EMC-овом Погону преноса Ваљево, настала као импресије сликама ова наша четири велика сликарса. Уједно то је њена четврта збирка поезије, ова објављена у библиотеци „Шум времена“ издавачке куће Апостроф. Промоција књиге би требала бити за „Ноћ музеја“ у Модерној галерији у Ваљеву, у просторији где су изложене и слике Љубе Поповића.

Песникиња Марија Шкорнички одабрала је неку врсту међупута. Њено интересовање за визуелно подстакнуто је делима похрањеним у ваљевској галерији модерне уметности а пажња усредсређена на радове Дада Ђурића, Светозара Самуровића, Љубе Поповића и Милоша Шобајића. Именитељ настојања те четворице мајстора садржан је како у њеним тематским пројектованим пе-

Песме „писане очима“

смама (сврстаним у четири одговарајућа циклуса), та ко и наслову књиге Хотел Adams.

Оно што нам Марија Шкорнички предочава је експресивна визија, експресивно језичко интерпретирање света побројаних сликарса – то јест трагање за одговарајућим панданима у језику – с тим што је знак (релативне) једнакости постављен на другом месту. Држим, наиме, да је њена имплицитна порука-поента садржана у уверењу да је савремени свет, у свој своју укупност, нагао „низа страну“, искочио из стarih лежишта, попримио прилично забрињавајуће обрисе и по много чему реално постао опак, зацрњен и застрашујућ. Бројни његови симболи, појаве и збивања стога се

препознају у Дадовим инсценацијама испуњеним скелетима, кљуновима фантазмагоричних птица, костима и лобањама, лјуштурама, разним зверињем и „вегеталним сподобама“. Управо тај симболички „инвентар“ експлициран је у низу песама Марије Шкорнички посвећених Човеку из Ерувала (Ево ти кљун, Коска са оком, Стискам рукама, Жбуње, Из колибе дим и другим).

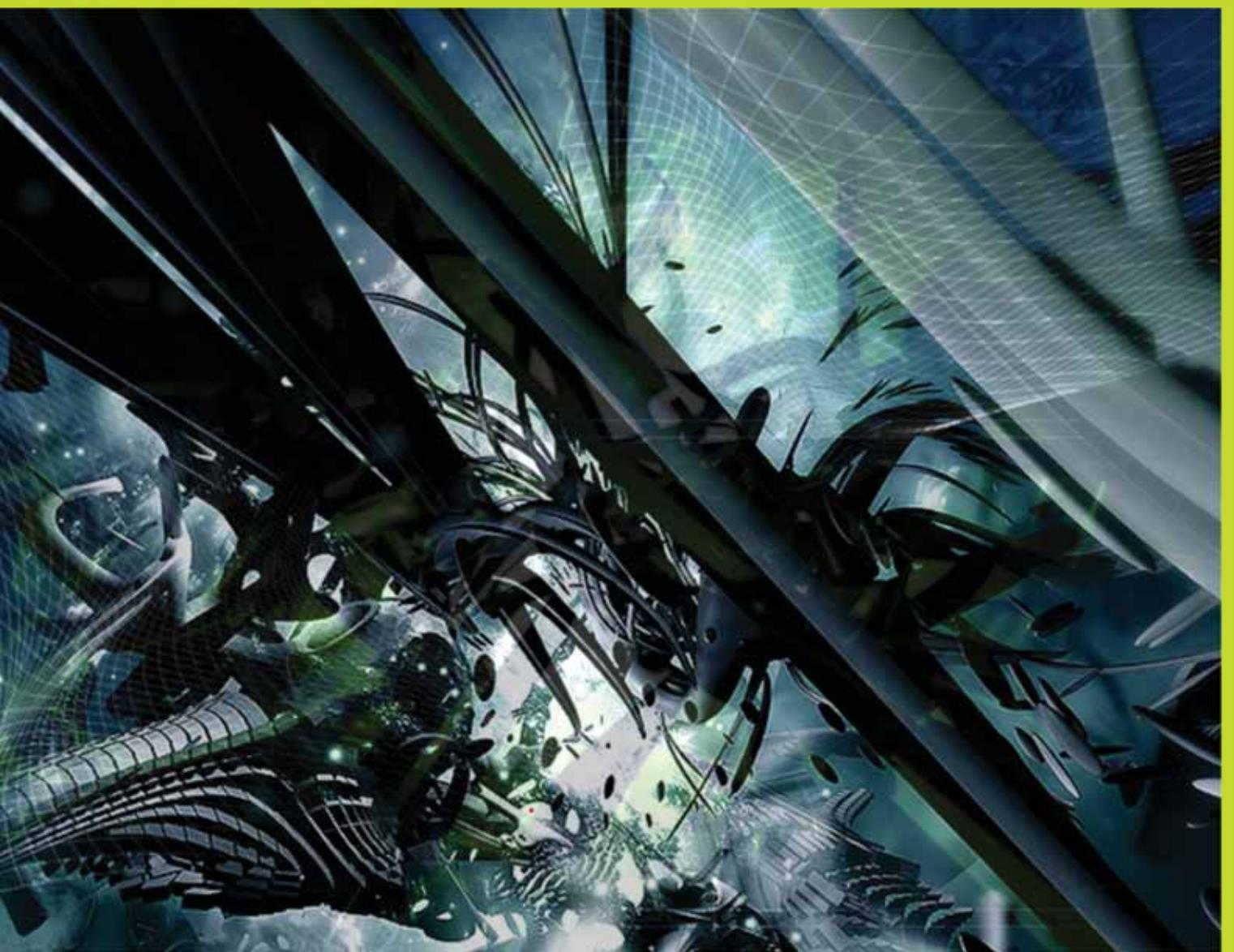
Чађ ока у тој визији потире чак и лептирове шаре (песма Лептир љуби светлост), мада постоји нада у нешто што је понад појава и ствари, налик на троструку светлину (Тросунчана светлост). Олупине, обурване кућерине, пустош крша и кречњака остављају, дакле, простора тек за минимални принцип наде да

се чује свет и да душа зри (песма По први пут).

Марија Шкорнички се одважила да урони у ова четири ликовна видокруга, четири ауторске интегралне, самосвојне визије, и то у жудњи да „пише очима“, а пишући тако предочила нам је језички рефлекс, доживљај и личну „вивисекцију“ поступака и поимања света на начин Дада Ђурића, Светозара Самуровића, Љубе Поповића и Милоша Шобајића.

Срба Игњатовић

www.ems.rs

сигурност . поузданост . ефикасност .